

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21 szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1899.

XXVIII. évfolyam. 72. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	— — — —	12 frt.
Félévre	— — — —	6 „
Negyedévre	— — — —	3 „
Egy hóra	— — — —	1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —		

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap esti 6 óráig.

Szerda, március 29.

Művésztelep Nagybecskereken.

Nagybecskerek, március 29.

A legutóbbi napokban az az érdekes eszme látott napvilágot, hogy Nagybecskereken művésztelepet lehetne létesíteni, olyanformát, mint Nagybányán.

Tudvalévő, hogy a vármegye a millenniumi esztendőben Vágó Pál számára műtermet építtetett a megyeház szomszédságában lévő Ormódy-ház udvarán. Ennek rendeltetése az volt, hogy a megyei banderiumot ábrázoló festményhez szükséges tanulmányok, portraittirozások céljaira szolgáljon. A kép, a mely hivatva lesz alkotójának művészi hírnevét öregbíteni, elkészült s ott függ in-máron a megyeháza nagytermében. A műterem ezáltal eredeti hivatásának megfelelő, a vármegye azzal szabadon rendelkezhetett.

Igy fogamzott meg a terv, a melyet a most legutóbb tartott megyei közgyűlés változtatott élő valósággá s mely abban áll, hogy a megye által létesített műtermet ajánlják fel a kormánynak. Ezt a közgyűlés el is fogadta s utasította az alispánt, hogy az ügy elintézése, a részletkérdések tisztázása miatt lépjen érintkezésbe a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel.

Bizonyos, hogy ez maga még nem látszik valami nagy dolognak, de bizonyos az is, hogy nagy perspektívát nyújt.

Mert mi lesz ezen ajánlat következménye, a melyet, hogy Wlassics miniszter el fog fogadni, kétségtelen. Az, hogy eleinte kevesebb, de később mind több fiatal művész keresi fel e műtermet s fog városunknak olyan lustret kölcsönözni, a milyenben alig volt még része. Izlelítőül szolgálhatott az épen most bezárult képkiállítás.

Összeáll három-négy ambiciozus művész s rendez hirtelenében olyan tárlatot,

hogy valóban nem csak nekik, de a városnak is büszkesége telhetik benne. Látunk, hogy egyszeribe a művészet érdekelt mindenkit, hogy a társadalom felbuzdult s hogy a vernissageon ember ember hátán tolongott. És Nagybecskereknek erre szüksége van. Vármegyénk székhelye mindenféleképp civilizált hely. Oly művelődési hajlamu s mi ezzel együtt jár fényűzési igényvel bíró lakossága, oly fejlett társasélete van, hogy a festőművészetnek meghonosodása s ezzel a majdan kifejlendő még magasabb színvonalu élet szép és stilszerű betetőzése lesz annak, a mi eddig is már biztatón erősül, helyi kulturáknak. De ez még a kisebbik rész.

Hiszen a városi társasélet és a saját érdekeinken felül itt van az elérendő magasabb cél, a magyar festőművészet fellendítése. Erre törekszik most minden számottevő, művelt tényező ebben az országban. Torontálmegye közönsége csak magamagát dicséri, a midőn valóban a helyzet magaslatára emelkedve részt kér magának e munkából.

Ismétlem az ajánlat nem nagy. De hány ily szerény kezdetből lett már nagy arányú; áldásos hatású dolog. Egy jó, csendes műterem, hozzá a vidéki élet száz meg száz kínálkozó genre tárgya, a Béga, Tisza tájképmotívumai, a fenséges végtelen rónaság, a plain-air képeknek termő talaja — s megvan minden, a mi a tehetségnek kell, hogy alkothasson. De van itt több is. Van közönségünk, a mely vásárol. A mostani rövid kéthetes tárlaton harminc kiállított kép közül huszat vettek meg. A művészet tiszteletének eme kézzelfogható megvalósulásával meg van mindama tényező, a mely hivatva lesz megyénk székhelyét lassan-lassan kis művész teleppé varázsolni. Mert varázslat az a kép, a mely még csak a ködös messzeségben lebeg előttem . . .

Ugy képzelem, hogy e tiszteletre méltó, de szerény kezdetet több, szebb fogja követni. Az egyik műterem után emelkedni fog a második s azután több. Látni fogjuk Becskereken az ifju művészek egy gárdáját s fényes a műtörténelem lapjain maradó nevek fognak ifju munkájukkal ide vezetni. Itt fog fakadni egy-egy virága a művészetnek, itt fog teremni egy-egy büszkesége képirásunknak. S az élyési mezőkön, Páris Salonjában jutalmazni fognak s kitüntetni munkát, a melynek életet ez az áldott déli rónaság adott . . .

De a mig ide jutunk, cselekednünk kell és sietnünk. Ne előzzön meg ebben bennünket más vármegye, más város. Siessünk, hogy ide szokjanak művészeink. S ebben van valamelyes előnyünk. Mert az a három-négy művész, kit eddig a véletlen hozott közénk, az eddigi eredmények alapján vonzani fog többet is. Sok gazdag város óhajtana majd példánkat utánozni s tetemes anyagi áldozatok árán elérni azt, a mi a miénk lesz, a gyorsan végrehajtott eszme előbbisége révén. Tennie kell a városnak s a vármegye üdvös példáját követni. Hisz első sorban a város dicsősége s — haszna lesz, ha e terv sikerül. Egy műterem 1500 frtért felépíthető s ezzel ismét több művészt fogadhatunk falaink közé. S hogy mily busás erkölcsi és — anyagi kamatot fog ez hajtani, azt talán még a legelkeseredettebb városatyának is felesleges magyarázatni. Műpártolása által nyer osztatlan elismerést Szeged. A kis Nagybánya dicsőségét egész ország zengi. Ugyanezt érdemelheti ki Torontál s Nagybecskerek.

Sokan lennének, kik az akciót a társadalomban is propagálnók szóval, tettel.

S lehetetlen, hogy ily hármas erő: a vármegye, Nagybecskerek városa s a társadalom együttműködése el ne érné a

A „TORONTÁL“ tárcája.

Mese az örök szerelemlről.

— A Torontál eredeti tárcája. —

Valamikor régen, lent délen, Olaszország mosolygó ege alatt, hol a tüzes nap sugara forróbbá teszi a vért, élt egy leány, Pierette. Magányosan lakott, künn az erdőszélen, távol a város zajától, egy kis házikóban.

Talán az erdő néma csöndje, vagy mert korán árvaságra jutott, okozták azt, hogy került az emberek társaságát, hogy félt az emberektől. Pierette feltűnő szép leány volt. Mi sem természetesebb tehát, hogy mindazok, kik hallottak az ő csodás szépségéről, sűrűn felkeresték az erdő csöndjét kedvelő leányt. Pierette mindenkit visszautasított. Sértette az emberek vizsgáló tekintete, melylyel formás testét, telt keblét végig mérték. Ösztöne sugallta, hogy a vizsga tekintet indító oka, valami aljas gondolat, mely sérti szüzi tisztaságát. Így azután, az emberek iránt táplált félelme mindinkább gyűlöletté fajult.

Pierette egyedüli barátja az erdő volt. Az erdő csöndje, a szabad, az emberi kéz nyomától ment természet láthatása, a kis csermely lassu csörgedezése, füvek, bokrok, fák susogása, a tarka madarak változatos csicseregése, volt lelkének kiegészítő része.

Órákig elbolyongott az erdőben egyedül,

tarka, ragyogó szárnyu pilléket űzve. Órákig elnézte, figyelte a kis madarak fészekrakását, a vadgalambok csókolódzását s ilyenkor fel tört lelkében egy ismeretlen érzés, nyugalma elhagyta s félelemmel, epedő vágygallyal gondolt a jövőre, egy kis házikóra, melyben nem csak ő, hanem még más valaki is fog lakni . . .

Pierre ily gondolatok közepet lepte meg Pierrettét.

Pierre a hercegi uradalom vadásza volt. Nagy, erős, fekete fiu. Villogó, perzselő szemekkel. Pierrettét égette ez a tekintet s el akart futni.

— Ki vagy leány, szólott Pierre? Az erdő tündére vagy rossz szelleme? Légy bárki, de el nem bocsátlak, az enyémé kell lenned!

Pierrette, a kis Pierrette, aki gyűlölte az embereket, félénk gerleként simult Pierre kebelére.

*

Pierette ezután Pierrével járta az erdő rejtekeit. Már most tudta, mit jelent a kis madarak fészekrakása, csókolódzása. A titkos sejtelem valósággá vált. Boldogabbnak érezték magukat az egész világnál.

— Oh, ha tudnám — szólott Pierrette, — hogy csak engem, egyedül engem fogsz örökké szeretni!

— Oh, ha tudnám — szólott Pierre, — hogy mindig én leszek egyedüli gondolatod!

Ekkor hirtelen, mintha a földből jött volna, előtűnt termett az erdő tündére, arany ruhában,

hosszu, földet érintő aranyhajjal. Pierrette és Pierre csodálattal néztek a tüneményre s azt hitték, hogy álmodnak.

De szólt a tündér, csengő hangon:

— A ti nagy boldogságotok felkeltötte figyelmemet. Ime, adok nektek egy magot. Ültessétek el házatok előtt s belőle szép zöld terebélyes fa fog kinőni. Valahányszor azonban, akár gondolatban, akár tetteben hűtlenséget követtek el egymás ellen, a fa egy ága nyomban el fog száradni.

Alig hangzottak el a tündér szavai, hirtelen eltűnt, mintha a föld vagy ég nyelte volna el.

Pierette és Pierre, a rendkívüli csoda hatása alatt, hosszu ideig bámulták a levegőt, a helyet, a hol még az elébb a tündér állott s nem tudtak szóhoz jutni.

— Álom, káprázat volt csak — szólott a még mindig remegő Pierre. S ezzel lassan hazafelé indultak. Csodálkozva kiállott fel Pierre tehát, amint jobb kezét kinyitva, benne egy kis magot pillantott meg. Valóság tehát mégis és nem álom!

A tündér adományát, a kis magot, elültették hát. Reggelre abból szép zöld fa nőtt ki, számtalan ággal, szép zöld levelekkel s árnyéka kellemes menedéket nyújtott a délutáni nap tikkasztó heve ellen.

Igy mult el néhány év. Pierrettének és Pierrének nem volt okuk megbánni a tündér ajándékát. Gyakran gyönyörködve szemlélték a

célt, a melyet maga elé kitűzött, a célt, a melyhez végeredményében ezen munka vezet, a melyért mindannyian küzdünk, a magyar kulturáram megerősítését.

Vinczeidőy Ernő dr.

Szell miniszterelnök Bécsben. Egy előkelő osztrák politikus írja a „Pester Correspondenz”-nek a következő fejtegetéseket:

Bécs, 1899. március 28.

Bizonynyal nem kerülte el figyelmüket, hogy az osztrák németek sajtóközegei a kiegyezési törvényjavaslatnak ugynevezett Szell-féle formulája ellen intézett támadásukat egyszerre beszüntették, míg a többség lapjai, főleg a csehek, maga Szell ellen kezdenek állást foglalni. Ez a feltűnő változás a nyílt színen megfelel a kulisszák mögött történeteknek és a készülő eseményeknek. Itt nem csupán a mértékadó körökben, hanem a lakosság széles rétegeiben is győzött az a tudat, hogy a kölcsönhatás a monarchia két állama közt sokkal erősebb, mint közönségesen feltették. A magyar obstrukciót nem tekintették itt másnak, mint a dezolált osztrák parlamenti viszonyok termékének és most, hogy Magyarországon rendezett viszonyok uralkodnak, abban a szilárd meggyőződésben vagyunk, hogy ennek az állapotnak az osztrák viszonyokra is vissza kell hatnia. E tekintetben tényleg a helyes uton van a közvélemény, habár sejtelve sincs róla, mily közel vagyunk az alapos változáshoz. A magyar miniszterelnök személyiségétől sok függ, hogy minő formákat fog magára ölteni a közelálló változás. Szell Kálmánról jól tudjuk itt, hogy nem fog beavatkozni Ausztria belügyeibe; de ép oly erősen meg vannak győződve arról is, hogy egész befolyását érvényesíteni fogja, hogy Ausztriában is rendes viszonyok teremessenek és e pontban aztán azt hiszik, hogy inkább rokonszenvez a németekkel, mint a szlávokkal. Ez különben bizonyos fokig igaz is, de tévednek, ha azt hiszik, hogy ez a rokonszenvezés lesz a döntő. Nem, a magyar miniszterelnököt első sorban az érdeklí, hogy nyugalom és béke legyen és csak második sorban gondol arra, mily módon lehet azt véghezvinni. Értesüléseim szerint Szell Kálmán, még mielőtt kineveztetett volna miniszterelnökké, legmagasabb helyen kijelentette volna, hogy a magyar viszonyok tartós gyógyulására csak az esetben lehet gondolni, ha Ausztriában is rendet csinálnak; de a gyógyuláshoz vezető eszközökről nem nyilatkozott. Ma érkezett ide a miniszterelnök; jelenléte fogja megadni azt a lökést, mely forgásba hozza az eseményeket.

HIREK.

Tájékoztató.

Április 10. Közigazgatási bizottság.

Május 14. A nagybecskereki Kerékpár-Egylet tavaszi országos pályaversenye.

Augusztus 20. A nagybecskereki Kerékpár-Egylet nép-ünnepélye a versenypályán.

Október 1. A nagybecskereki Kerékpár-Egylet őszi országos pályaversenye.

A gőz- és kádfürdő mindennap reggeli 6 órától esti 7 óráig nyitva van; hőlygek részére a gőzfürdő kedden, csütörtökön és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon fél 6-tól 8 óráig este urak részére is.

— **Nagycsütörtök.** A nagy keresztdalozat előestéjén Jézus tanítványaival asztalhoz telepedett, hogy megegye velük a husvétit báránysal teljesítse ezzel azt a vallásos szertartást, mely jelképe volt annak a nagy műnek, melyet Ő maga a következő nap véghezviendő vala. És mondá tanítványainak: „Kívánva kívántam e husvétet megenni veletek, mielőtt szenvedjek.”

Tudván pedig Jézus, hogy eljött órája, hogy e világból az Atyához menjen, mivel szeretete övéit, kik e világon valának, mindvégig szeretete őket. És a vacsora végeztével fölkel és letéve az ő ruháit és vevén a kendőt, átövezé magát. Azután vizet öntött a medencébe és kezdé mosni a tanítványok lábait és megtörölni a kendővel, melylyel átövezte vala.

Midőn pedig vacsoráltak és még evének, a husvét megünnepelése után, vevé Jézus a kenyert s hálákat adván, megáldá, megszegé s tanítványainak adá, mondván: „Vegyétek és egyétek; ez az én testem, mely értetek adatik.” És miután vacsorált, hasonlóképp vevé a kelyhet is és hálákat adván, nekik adá és mondá: „Igyatok ebből mindnyájan; mert ez az én vérem, az új szövetségé, mely kiontatik értetek és sokakért a bűnök bocsánatára.”

A nagycsütörtök a szeretet ünnepe. Jézus véghetetlen szeretetének emléknapja. Saját magát föláldozta az emberiségért, odaadta testét és véré.

Az utolsó vacsora emléke messze kimagaslik amaz emlékünnepek fölött, melyeket nagy hősök vagy lángelmék tiszteletére rendeznek.

A szeretet törvénye, az az új parancs, melyet Jézus az utolsó vacsorán kihirdetett, sarkköve az emberi társadalom létének, az a nagy arkánium, mely biztosítja a társadalom fennállását.

Nem is kell pozitív kereszténynek vagy katolikusként lenni, hogy belássuk, mily nagy állami és társadalmi érdek, hogy a nagycsütörtök méltóképen megünnepeltessek és ezen a napon mindenkinek mélyen szívébe vésődjék ama nagy szeretet emlékezete, mely az önfeláldozásban elment a kereszthalálig.

*

terebélyes fát, melynek ágai erőtlől, élettől duzzadtak.

*

Történt, hogy Pierre egy éjszaka vadászkat kergetett s egy ital vizre betért az egyik erdőkerüli lakására. Az asszony, Fiametta, már az ágyban feküdt. Férje nem volt otthon. A Szűz Mária képe alatt függő méces gyöngyvilágánál a fekvő nő alakja valami különös, még eddig nem érzett érzést keltett fel Pierrében. Ez az érzés a másénak birhatása volt. De hirtelen eszébe jutottak a tündér szavai, a háza előtt zöldellő fa, Pierette odaadó hűsége s pirulva üzte el gondolatait.

Amint éjfél után hazatért, ijedten, kétségbeesve vette észre, hogy a fa egyik ága nem zöld többé, el van száradva s a megsárgult, száraz levelek kísértetiesen zörögnek a szellőtől.

Térdre rogyott, esdekelt a tündérhez, mert eszébe jutottak szavai; akár gondolatban, akár tettben követtek el hűtlenséget, a fa egy ága nyomban el fog száradni. És ő elkövette a hűtlenséget, mert megkívánta Fiamettát, az erdőkerülő feleségét. Örjögve csókolta a fa száraz ágát, leveleit, de a száraz ág nem éledt fel, a tündér nem hallgatta meg esdekléseit.

Hosszu ideig tépelődött még a fa alatt, hogy mit tegyen, elbujdosson-e, vagy bevalljon mindent nyíltan Pierrének, — mikor egyszerre

felugrott s a fafészterből egy fűrész hozva ki, a száraz ágat ügyesen lefűrészelte.

Kitörő örömmel adott hálát a mindenhatónak, hogy a nagy bajból ily könnyen megszabadult s keményen megfogadta, hogy többé sem gondolatban, sem tettben nem követ el hűtlenséget Pierette ellen.

Az alkalom azonban tolvajt szül. Pierre néhány nap mulva ismét betért Fiamettához. Fiametta férje megint nem volt honn. A szép asszony — mert Fiametta igen szép nő volt — régi időtől fogva nem idegenkedett Pierrétől s hogy, hogy nem, megfélekedtek mindenről s Pierre ittasan mondá, bár csak az enyém lehetnél mindörökké, Fiamette pedig: csak téged szerettelek mindig.

A tündér fája lassan-lassan mindinkább ritkább lombozatu lett. A délutáni nap heve ellen már alig nyújtott menedéket s Pierre csak azt csodálta, hogy Pierette nem veszi észre a fa ágainak megritkulását s mind vakmerőbb és vakmerőbb lett; úgy annyira, hogy egy reggel arra ébredtek, hogy a fán egyetlen egy ág, egyetlen egy zöld levél sincs s a törzs kopaszon mered az ég felé.

Némán áltak egymás mellett s nem mertek egymás szemébe nézni. Pierette zavarában szórakozottan gyürte köténye csücskét, Pierre pedig már fele bajuszát leharapdálta, mert mindegyik azt várta, hogy a másik szóljon.

Holnap, Nagycsütörtökön ünnepélyes szentmise lesz a plébániatemplomban, délután 3 órakor pedig folytatódna a ma megkezdett lamentációk.

— **Az új igazságügyminiszteri államtitkár.** A hivatalos lap mai száma hozza azt a királyi kéziratot, a mely szerint a Plósz Sándor miniszterre történt kinevezésével megürült igazságügyi államtitkári állásra Bernáth Géza, a szegedi kir. ítélőtábla elnöke neveztetik ki. A kézirat ekként szól:

Igazságügyi magyar miniszterem előterjesztése folytán dr. Bernáth Géza szegedi ítélőtáblai elnököt az igazságügyminiszteriumhoz államtitkárrá kinevezem.

Kelt Bécsben, 1899. évi március hó 22-én.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Dr. Plósz Sándor, s. k.

Dr. Bernáth Géza született Kocsárdon, Szatmármegyében. Ma 54 éves. 1867-ben a kir. ítélőtáblához joggyakornokká, ugyanaz évben Pest város törvényszékéhez tollnokká, 1869. június 2-án ugyanazon törvényszékhez tb. aljegyzővé választott meg, míg szept. 9-én ugyanoda rendes aljegyzővé neveztetett ki 1871. december 20-án a pesti kir. fő. járásbírószághoz albiróvá neveztek ki. 1872. június 1-én törvényszéki biróvá neveztetett ki a budapesti kir. törvényszékhez, 1880. okt. 30-án a budapesti egyetemen jogtudorrá avattott, 1880. dec. 13-tól a budapesti kir. ítélőtáblánál pótbiro minőségben működött, míg 1885. okt. 8-án ugyanoda rendes biróvá neveztetett ki, a hol az V. polgári tanácsnak volt vezetője. A kir. táblák decentralizációja alkalmával a szegedi kir. táblához tanácselnöknek neveztetett ki, mikor pedig Sélly Sándort, a szegedi kir. tábla elnökét a m. kir. kúriához tanácselnöknek neveztek ki, ő jött annak helyére és azóta viszi a szegedi kir. tábla elnökségét.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Petrovics Aranka okleveles tanítónót a torontálbrestováci állami elemi népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

— **A pancsovai törvényszék vizsgálóbírái.** A m. kir. igazságügyminiszter a pancsovai kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul Rácz Lajos kir. törvényszéki bírót, állandó helyettesül pedig Medzihradsky Mihály kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

— **Új gazdasági tudósító.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter Jakabházy Béla rósi lakost Torontálvármegye bánlaki járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A nagybecskereki zenekedvelők egyesületének alapszabályait a magy. kir. belügyminiszterium ellátta a bemutatási záradékkal.

Végre szól Pierette.

— Pierre, régóta gyöttröm már magam, hogy bevalljak mindent. Vergődtem, kinlódtam, napokon, éjeken által, a bűn, a pokol lángjában tüzesebben égette lelkemet — de csak tovább vétkeztem, nem tudtam ellentállni. Te láttad, észrevetted ezt. Jól tudom. Hisz látnod, észre kellett venned azt a nagy forrongást, ami örvény árjánál is szilajabban temette el a te képedet, hogy helyet adjon egy másiknak, mely téled mind jobban és jobban eltávolított. Te láttad, észrevetted ezt, némán szemlélted, hogy a tündér fája nap-nap után kopaszabb és kopaszabb lett s ma már letaroltan nyulik az ég felé . . .

Pierette szavai zokogásba fulltak s fejét lehajtva, görcsösen törülgette a szeméből szökellő patak árját. Sugár alakja meggörnyedt, arca fehér volt. Olyan, mint vihar után az erdő lilioma.

Pierre, a fekete Pierre, lesujtottan hallgatta e szavakat. Lassan megeredtek könnyei s lázasan rebegette:

— Oh te szent, oh te jó Pierrette! Én, egyedül én vagyok a vétkes . . .

Aztán a hangja elfulladt, leborult Pierette elé és lábait átkarolva, sirt, keservesen sirt.

Fülep Jenő György.

Halálozás. Hirtelen halállal mult ki f. hó 28-án reggel 7 órakor Nagyszentmiklóson egy tiszteltnak örvendő uriaszony. Mattias-sich Ferencné, ki utóbb Lugoson lakott s most csak egy s más elrendezni való ügye miatt jött Nagyszentmiklósról. Előző napon panaszkodott szívfájdalmáról, reggel azonban egészségesen kelt fel. Még mondta is környezetének: régen érezte magát ily jól, alig mondta azonban ki e szavakat, meghalt. 55 éves volt. Temetése 29-én lesz. Halálát férje, ki ügyvéd s öt gyermeke, köztük Mattias-sich Dezső lugosik. közjegyző, veje Serbán Viktor földbirtokos, unokái s nagyszámu rokonság gyászolja.

Pancsova februárban. Pancsova város közigazgatási bizottsága a mult héten tartotta rendes havi ülését Rónay Jenő főispán elnöke alatt. A statisztika a következőket mutatja: A tanácsnál befolyt február hónapban 1373 ügydarab, melyekből 1173 darab elintéztet is nyert; a hátralék 200 drb. Az árvapénztár állaga február hó végével: 2970 frt 78 kr. készpénz, 18262 frt nyilv. értékben, 246354 frt 75 kr. magán értékben, 56909 frt 34 kr. adóhivatali letétben. A kiskorúak és gondnokoltak száma 992. — A pénzügyigazgatóság jelentése szerint egyenes adóban 15968 frt 54 kr. folyt be februárban. A hátralék 54655 frt (11972-02 frttal több mint a mult év hason időszakában.) Az állami közutak hengerelt szakaszai jó karban vannak, a hengeretlen részek kielégítők; a törvényhatósági közutakon február hó folyamán semmiféle az utalapot terhelő építkezés nem eszközöltetett. — A tanfelügyelő jelentése szerint a vörheny-járvány miatt bezárva volt elemi iskolákban a tanítás február 20-án újból megkezdődött; az ovodák még most is zárva vannak. A polgári- és felső leányiskolában, ugyszintén az iparos- és kereskedő tanonc iskolában is jó az iskola-látogatás. — A város főorvosának jelentéséből csak az tűnik ki, hogy február hónapban 45 haláleset fordult elő a város területén. — A kir. ügyészség jelenti, hogy a fogházban rend és tisztaság uralkodik. Február folyamán 154 letartóztatott volt a fogházban, ezek közül volt jogérvényesen elítélt 121, felebbezés alatt 20 és vizsgálati fogságban 13 fogoly. Február 28-án 100 egyén népesítette be a fogházat.

A munkásképző dalestélye. Mint már említettük, a nagybecskereki munkásképző és társas-egylet vegyes kara ezen egylet férfikarának közreműködése mellett április 3-án, azaz husvét hétfőn egyleti helyiségeiben (Ellmer-féle vendéglő) Preis-Jaworsky János egyleti karnagy vezetése mellett dalestélyt rendez a következő műsorral: * * „Munkás-dal“, éneklő a vegyes kar. — Preis-Jaworsky J. (szöveg és zene): „An Dich“, tenor-szóló zongora kísérettel; éneklő Watzek Gyula ur. — * * „Magyar népdalok“, szóló négyes zongorakísérettel; éneklők: Alló testvérek, Watzek Gy. és Havlicsek K. urak. — Klauer: „Abschied von Walde“, dal; éneklő a férfi kar. — Verdi: „La Traviata“, fuvola-kettős zongorakísérettel; előadják Havlicsek K. és Schwarz István urak. — * * „Am See“, kettős; előadják Champier M. k. a. és Watzek Gyula ur. — Preis-Jaworsky J. (szöveg és zene): „Ständchen“, dal; éneklő a vegyes kar. — Bokor: Sári topp, kettős az „Edes“ c. magyar népszim-ből; előadják Leth Teréz és Kovács Mariska kisasszonyok. — Preis-Jaworsky J. (szöveg és zene): „Lustige Gesellschaft“, polka; előadja a vegyes kar. — Tanc. Zenéjét Konstantin Váza szolgálja.

Persely a m. kir. anyakönyvi hivatalokban. A belügyminiszter engedelmével a „Vakokat gyámolító országos egyesület“ perselyt helyezte el az ország összes anyakönyvi hivatalaiban s így a nagybecskerekibe is. Ezzel mód nyujtatott arra, hogy akik az anyakönyvi hivatalokban járnak, jótékonyt gyakorolhassanak. A hely-beli anyakönyvvezető asztalán is ott van az „Adakozzunk a vakoknak“ felirású bádóg persely. Felhívjuk erre a közönség figyelmét. A születést bejelentők és házasságkötők örömeiből jusson egy kevés azoknak, kiket a sors oly soktól, mindenüktől fosztott meg és a halálesetet be-mondó gyászborultak pedig a jótékonyt gyakorlásában leljék fájdalmukban az első vigaszt.

Műkedvelők a szinpadon. N.-Sz. Miklóson husvét hétfőjén a vörös-keresztgyulek javára táncal egybekötött jótékonycélú előadás lesz. A műsor 9 számában utolsóként egy 2 felvonásos vigjátékot „A szegénylős“-t adják elő.

Csöd. A pancsovai kir. törvényszék részéről közzétetik, hogy Spitzer Jul. pancsovai bejegyzett kereskedő cégnek Pancsován és Zimonyban s ezen felül bárhol található ingó és — Horvát-Szlavonországok kivételével — a magyar állam területén levő ingatlan javaira a esőd megnyitott. Csödbiztosul Scholmáski Adolf törvényszéki bíró, tömeggondnokul Kiss Mór, helyettesül dr. Scsitinszky Adolf pancsovai ügyvédek nevezettek ki.

Hölgyek a hódításról és a házasságról. Egy amerikai lap munkatársa érdekes kérdésben interjúolta meg a hölgyeket. Megkérdezte tőlük, hogy mi a véleményük a hódításról és a házasságról. Néhány válasz:

Egy kékszemű leánynak az a véleménye, hogy egy fiatal ember, aki sikert akar elérni, a szerelmi vallomását nem szabad sokáig halogatni s helyét imádottja szívében viharosan foglalja el, amíg el van még ragadhatva tőle a hölgye és mielőtt még alkalma volna arra, hogy unalmasnak találja, vagy ostoba fráternek tartsa. A hódítás után kitartással kell még udvarolnia, az ügyet simán, kerekén boldog véghez kell juttatni és különösen azon buzgólkodni, hogy az esküvő minél előbb meglegyen, mert a hosszú mátkaság halála a szerelemnek.

Egy szőke hölgy, akinek szerelmes ügyekben nagy a tapasztalása, csak egyetlen egy alkalmas eszközt ajánl a cél érdekében: a szerelmi vallomást és házassági ajánlatot akkor kell megtenni, amikor a fiatal leány legkevésbé várja; nem kell neki időt engedni a megdölgésre s arra kell kényszeríteni, hogy a választ rögtön adja meg, vagy soha. Ő maga, mondja, csak egy ilyen kategorikus vagy-vagyra adná meg magát. De attól tart, hogy sohasem fog találni olyan fiatal embert, aki erre a vakmerőségre képes volna.

Egy fekete haju leány így válaszolt: — Ha egy fiatal ember egy fiatal leányt őrvöngve szeret és kitartása van, föltétlenül sikere lesz. Az őrvöngvény emberek ezt jól tudják és azért van is mindig sikerük.

Beszél azután egy őrvöngvény férfiről, aki elment a választottjához, letette a kalapját, aztán nyugodtan kijelentette, hogy addig nem megy ki a szobájából, amíg meg nem hallgatja. A fiatal leány nem tehetett egyebet, meghallgatta, csakhogy megszabaduljon tőle.

Egy ábrándos szemű leány azt tartja, hogy a szerelemnek nem szabad viharosnak, hanem szelidnek lenni. A szerelmes legyen az eljárásában lassu és megfontolt, mert ő sohasem venné el tőle egy kis flirtnek az örömeit. Ha már egyszer untatniok kell egymást a szerelmeseknek, akkor untassák egymást a házasság előtt.

Végül egy szépség, aki nagyon kedvelt a newyorki társaságban, kijelenti, hogy az ő lovagjának időt enged az ostrom megindítására, de ha már egyszer megindította, akkor folytassa is energikusan és ugyancsak ne gondoljon fegyverszünetre.

A Horgony-Pain Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csusz-nál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapítóhatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórnaál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel használtott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem be-vásárlás alkalmával mindig határozottan mint „Richter-féle Horkony-Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“ kérendő és a „Horgony“ védjegyre kérünk figyelni.

KÖZGAZDASÁG.

Első Leánykiházisati Egylet m. sz. XXXVI. rendes közgyűlését március 19-én tartotta Schwarz Armin elnöke alatt, nagy részvétel mellett. Az évi jelentésből kivesszük, hogy az 1898. kezelési év az igazgatás minden ágában lendületes emelkedést mutat. A mérleg egyes tételei világosan hirdetik, hogy ezen intézet a gyermekbiztosítást eredménydusan cultiválja. 1898. évben 10208 jutalékrész, tulnyomólag a fiatalabb korosztályból, lett beírva. Nászjutalékok és visszatérítések fejében 439,702-26 koronát fizettünk ki. A 923,286-64 korona üzleti eredményből 757,709-44 korona a matematikai díjtartalékhoz csatoltatott, melylyel az 4.120,486-84 koronára emeltetett. A hivatalnokai nyugdíjalapra 4000 koronát szavaztak meg. Ezen alap tehát 29,087-16 koronát tesz ki. A fennmaradó 161,577-20 korona alapszabály-szerű javadalmazásokra a külön tartalékalaphoz és a nászjutalék felemelési alaphoz csatoltatott, mely alapok ez által 446,419-80 koronára emel-kelek. A mérlegszerűleg kimutatott 4.724,417-80 korona vagyon fedezetet nyer jó jövedelmű budapesti házakban, melyek leírások után 1.501,195-72 korona befektetési értékkel vannak felvéve, 1.225,503-18 korona takarékbetétekben, 1.351,696 korona 4¹/₂%-os elsőrendű bizton-ságu értékpapirokban, továbbá kötvénykölcsönökben és kintlevő követelésekben. Dr. Alexander Bernát, a felügyelő-bizottság elnökének előterjesztett indítványa a felmentvény megadására, egy-hangulag elfogadtatott. Schwarz Armin elnök-ségének 30. évfordulója alkalmából az ez évi igazgatósági jelentéshez egy a többi igazgatósági tagok által aláírt emléklap mellékeltetett, melyben méltatnak azon érdemeket, miket 30 évi működése alatt szerzett. Ezen emléklap tartalmának fel-olvasása viharos helyesléssel találkozott. Miután még lemhenyi Dávid Endre tag indítványa, ki szép szavakkal szintén Schwarz Armin elnök érdemeiről megemlékezett, az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak köszönetet és elismerést szavaztak, a közgyűlés az előbbi felügyelő-

bizottsági tagokat egy évi tartamra újból megválasztotta. A jegyzőkönyv hitelesítésére Dietz Miksa és Nemess Henrik urak küldettek ki. A közgyűlés Schwarz Armin elnök élénk éltetésével végződött. 306

Nagybecskereki vonatok érkezése és indulása.

Indul:

Nagykikinda és Budapest felé.

Reggel 5.45. — Délben 11.49. — Este 7.05.

Zombolya, Temesvár, Versecz, Alibunár felé.
(Bégaparti pályaudvar).

Éjjel 3.00. — Reggel 10.00. — Délután 4.58.

Pancsovára (Bégaparti pályaudvar).

Reggel 8.02. — Este 6.15.

Uj-Zombolyára (keskenyvágányu vasut).

Éjjel 2.12. — Reggel 4.37. — Déli 11.40. — Esti 6.24.

Erkezik:

Budapest-Nagykikindáról.

Reggel 7.52. — Délután 4.45. — Éjjel 10.22.

Zombolya, Temesvár, Verseczről.

(Bégaparti pályaudvar).

Reggel 8.49. — Déli 11.38. — Este 5.36. — Éjjel 10.26.

Pancsováról (Bégaparti pályaudvar).

Reggel 10.38. — Este 6.03.

Uj-Zombolyáról (keskenyvágányu vasut).

Reggel 6.45., 10.49. — Déli 1.58. — Éjjel 11.23.

TÁVIRATOK.

Beteg főherceg.

Budapest, márc. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy Ernő főherceg állapotában újabb változás nem állott be. A hőmérséklet és a léleg-zés a régi maradt.

A Reichsrath egybehívása.

Budapest, márc. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Politikai körökben megerősítik azt a hirt, hogy a Reichsrathot csak őszszel hívják egybe.

A Dreyfus-ügy.

Budapest, márc. 29. (A „Torontál“ ered. táv.) Párisból jelentik: A semmitő-szék egyesült tanácsai ma vizsgálták át a titkos dossier okmányait. A vizsgálat eredményéről eddigelé még semmi sem került nyilvánosságra.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1899. március 29.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	100 kilogr.		100 kilogr.			
		frttól	frtíg	frttól	frtíg		
Bánsági	ó	78	10.35	10.40	80	10.60	10.65
Tiszavidéki	„	78	10.45	10.45	80	10.65	10.75
Pestvidéki	„	78	10.40	10.50	80	10.60	10.70
Bácskai	„	78	10.55	10.60	80	—	—

Rozs	ó	elsőrendű	kilós		
			70-72	7.85	7.95
„	„	másodrendű	—	7.75	7.85
Árpa	„	takarmány	60-62	6.20	6.55
„	„	égetni való	62-64	6.60	7.40
„	„	sőrfőzésre való	64-66	6.60	8.40
Zab	„	—	39-41	5.80	6.16
Tengeri	ó	bánsági	—	4.65	4.70
„	„	másnemű	—	4.60	4.65

Határidő-üzlet.

Budapest, márc. 29. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat kielégítő, vételkedv mérsékelt, forgalom 12.000 mm., az árak változatlanok.

Köttetett:

Buza áprilisra	9:20—9:22
„ májusra	9:16—9:17
„ októberre	8:41—8:43
Rozs márciusra	— — — —
Tengeri májusra	4:53—4:54
Zab márciusra	5:74—5:76
Repece	11:90—12:—

Arverési hirdetményi kivonat.

A perlaszi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Tadiacs Vása javára 295 frt tőke, ennek 1896. évi november hó 16-tól járó 5% kamata, 41 frt 94 kr. eddigi, 9 frt 85 kr. jelenlegi s még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881: LX. t.-c. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében Prohaszka Ignác orlováti lakos ellen az Orlovát község határában fekvő és az orlováti 915. számú tkvben foglalt:

1. 22. hrsz. I. dülő 1^{so} hold szántóra 295 forint;
2. 27. hrsz. III. dülő 1535 □-öl szántóra 189 forint;

az orlováti 1081. sz. tkvben felvett: 3. 27. hrsz. I. dülő 2 hold I. osztályú szántóra 393 forint becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Orlovát község-házában 1899. évi április hó 13. napján délelőtt 9 órakor fog megtartatni a következő ugy a telekkönyvi hivatalban, mint Orlovát községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.
3. Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Perlaszon, a kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságnál, 1899. évi január hó 9-ik napján.

Tóth,
kir. aljárásbíró.

A nagybecskereki szolgabírói hivataltól.

2659. szám 1899.

320-3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye központi járásába kebelezett Klekk székhelylyel rendszeresített s Klekk, Lázárföld, Jankahid és Magyarszentmihály községeket magában foglaló **körorvosi állásra**, mely évi 800 frt fizetés, nappal 40 kr., éjjel 80 kr. látogatási díjjal s 20 kr. halottkémlési díjjal van javadalmazva, ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázókat, hogy szabályszerű okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi április hó 30-áig annyival is inkább nyujtsák be, mert a későbbben beadott kérvények figyelembe nem vétetnek.

Megjegyzem, hogy a magyaron kívül a román és német nyelv ismerete kívánatos s hogy a megválasztott körorvos a megyei orvosi nyungdíjegyletbe lépni köteles.

Kelt Nagybecskereken, 1899. évi március hó 9-dikén.

Daniel,
főszolgabíró.

2892. tkvi szám 1899.

310-1.1

Póthírdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Spitzer testvérek cég végrehajtónak Klee Száva nagybecskereki lakos végrehajtást szenvedő elleni 54 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében 1937/99. sz. alatt kibocsátott árverési hirdetményben a nagybecskereki 5605. számú tkvben 7390, 7391. hrsz. alatt felvett 1 hold 800 □-öl szőlő 550 frt, a nagybecskereki 4534. számú tkvben 7392., 7393. hrsz. alatt felvett 3 hold 1280 □-öl szőlő 1705 frt kikiáltási árban 1899. évi április hó 13-ik (tizenharmadik) napjának délelőtti 10 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t.-c. 167. §-a alapján Georgievits Sándor végrehajtató érdekében is 1000 frt tőke követelése s járuléka kielégítése végett megtartatni fog.

Jelen kérvény költségei 9 forintban állapítatnak meg.

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszéknél, mint tkönyvi hatóságnál, 1899. évi március hó 12-én.

Dr. Eremits György,
ügyvéd.

Pákoz,
kir. törvényszéki bíró.

Arverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Nagybecskerek város végrehajtónak Tyurcsin Misa nagybecskereki lakos végrehajtást szenvedő elleni 69 frt 94 kr. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területében levő Nagybecskerek község 974. számú tkvben 3758. hrszám alatt felvett 800 □-öl szérűshely 112 frt, a nagybecskereki 2131. számú tkvben 3759. hrszám alatt felvett 600 □-öl szérűshely 83 frt, a nagybecskereki 860 számú tkvben 1532., 1533. hrsz. alatt felvett 924. ö. i. számú ház 310 □-öl beltelekkel 720 frt kikáltási árban 1899. évi április hó 4-ik napjának d. e. 10 órájkor ezen kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Arverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 11 frt 30 krt, 8 frt 30 krt, 72 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött hezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. trvszék tkvi irattárában és a helybeli városi tanácsnál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. törvényszék tkvi hatóságnál, 1899. évi január hó 6-ik napján.

Dr. Selymessy,
kir. törvényszéki bíró.

Pályázati hirdetmény.

Csebz a községében megüritült szülésznői állásra pályázat hirdettetik.

Ezen állással 120 forint évi fizetés, továbbá minden szülési esetenél teljesített segédkezés után 1 frt díjazás van egybekötve.

Felhivatnak mindazon okleveles szülésznők, a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy pályázati kérvényeiket f. évi április hó 20-áig alólírott hivatalhoz benyujtsák.

A választás ugyancsak ez évi április hó 22-én délelőtt 10 órakor Csebz a község-házánál fog megejtetni.

Párdányban, 1899. évi március hó 17. napján.

**A párdányi járás
főszolgabírói hivatala.**

Fontos háziasszonyok részére.

Valódi

BOROSTYÁNKŐ PADLÓFÉNYMÁZ

puha padlózatnak

tartós befényezésére különböző színekben, mely 2-3 óra alatt tökéletesen száraz, továbbá

gyorsan száradó Spiritus padlófénymáz

4 színben puha padlózatnak azonnali száradás melletti befényezésére.

Schramm Kristóf

lakk- és fénymáz-gyárából

Bécs (Simmering), Majna mell. Odenbach, Berlin.

Alapítottatott 1837.

Továbbá

mosható-zománcz festékek elegáns színárnyalatban mindennemű házi szerek befényezésére, melyet bárki esztudomány hiányában maga dolgozhat fel, alkalmas mosdó asztalok, ajtók, ablakok, valamint falk bezománczosására konyhában és fürdő-szobákban.

Copall butorlakk, Copallak belső használatra Damarlakk, Száriófirnisz, Polturalakk, Vaslakk és Brúna, mely utóbbi homályos butorokhoz használtatás, egyúztintén a többi lakktékek valamennyi iparágak részére.

Különlegesség: kocsigyárosok és kocsifényezők részére Kutschenlakk, Präparatíonlakk, Gestelllakk, Schief és Lazurlakk eredeti i kgrmos dobozokban

Kapható: Haldegger Gdön, Prandell Rezső, Schnitzler Lipót és Armbruster József kereskedésében Nagybecskereken.

18-15 7

A közeledő idenyre

valódi

borostyánkő lakktfestékek

kaphatók hét színárnyalatban, bemázolásra. Padlózatokon és konyhabutorokon nagyon tartósak, 2-3 óra alatt száradnak.

CHITZ és MELLER,

lakk- és festékgárából

Prága és Bécs.

Ezen festékek kaphatók Nagybecskereken a 30 év óta fennálló

A MENDREZSŐ

fűszer- és festékkereskedésében.

Ugyanott kaphatók fénylő mosható

zománcz-festékek

mosdóasztalok, fürdőkádak, ablakkeretek, ajtók és mindennemű házi szerek befényezésére. Továbbá mindennemű

lakkok, festékek és fényezők,

szobafestők, asztalosok, nyergesek, kocsigyárosok által szükségelt cikkek

a legolcsóbb árakon.

303-6.2